

Verslag concept

Commissie Natuur, Landbouw, Milieu

Datum commissievergadering	:	13 juni 2016
Commissievoorzitter	:	H.J. de Graaf
Commissiegriffier	:	E. Krijgsman
Telefoonnummer/e-mail	:	023-514 3288 / krijgsmane@noord-holland.nl

Aanwezig:	
Commissievoorzitter	H.J. de Graaf
Commissiegriffier	E. Krijgsman
Leden van de Commissie	50PLUS G.J. Pieterman
	CDA P.J. de Kam, mw. W. Koning-Hoeve
	CU/SGP M.C.A. Klein
	D66 mw. C. Weemhoff, H.W. Struben, mw. I. Zaal
	GroenLinks F. Kramer, mw. Z. Pels (duo)
	ONH
	PvdA mw. A.A.J. Jellema, N. Papineau Salm
	PvdD A.E. van Liere, mw. L.D. Vermaas
	PVV J. Portegijs
	SP mw. R. Alberts, mw. J.M.E. de Groot
	VVD mw. A. van Langen, mw. E.A.S. Rommel
CdK en Gedeputeerden	J. Bond, T.P.T. Talsma
Ambtelijke ondersteuning	
Notulist	Money Penny / mw. C.E.L. Smits
Afwezig met kennisgeving: B.I.M. Bouberg Wilson (duo, ONH), R.A.J. Dijkslag (D66), (CDA), mw. O.A.C. de Meij (50PLUS), mw. I. Zaal (D66), D.G.M. Ceder (CU/SGP), J.H. Leever (ONH), M. Deen (PVV).	

Agenda

1. Opening
2. Vaststellen agenda, verslag vorige vergaderingen, Strategische Statenagenda, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda
3. Inloophalftuur
4. A-agenda Algemeen
 - 4a. Jaarstukken 2015
 - 4b. Kaderbrief 2017
 - 4c. Voordracht Europastrategie Randstad 2016-2019
5. A-agenda Landbouw & Fauna
 - 5a. Initiatiefvoorstel Koe in de wei, calf erbij (Vermaas, PvdD)
6. Rondvraag portefeuille de heer Bond
7. A-agenda Milieu
 - 7a. Voordracht Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) omgevingsrecht
 - 7b. Rapport Randstedelijke Rekenkamer Uitvoering op afstand. Provinciaal opdrachtgeverschap voor uitvoering VTH-taken bij majeure risicobedrijven
 - 7c. Rapport Randstedelijke Rekenkamer Geluidhinder provinciale wegen
 - 7d. Financiële stukken Omgevingsdiensten IJmond en Noordzeekanaalgebied en RUD Noord-Holland noord
 - 7d1. Voordracht zienswijze Financiële stukken Omgevingsdienst IJmond
 - 7d2. Voordracht zienswijze Financiële stukken Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied
 - 7d3. Voordracht zienswijze Financiële stukken RUD Noord-Holland noord
8. Rondvraag portefeuille de heer Talsma
9. Sluiting

1. Opening

De **voorzitter** heet allen welkom bij de commissievergadering van NLM. Hij memoreert de laatste vergadering van de commissie voor het zomerreces op 23 juni en het werkbezoek aan Omgevingsdienst IJmond op maandag 20 juni. Commissieleden kunnen zich nog opgeven hiervoor. Het werkbezoek op 26 mei over agrarisch natuurbeheer was succesvol. Gedeputeerde Geldhof heeft de commissie uitgenodigd voor een klankbordbijeenkomst over beeldbepalende weidelandschappen op woensdag 22 juni.

2. Vaststellen agenda, verslag vorige vergaderingen, Strategische Statenagenda, moties- en toezeggingenlijsten en C-agenda

De agenda wordt inhoudelijk ongewijzigd vastgesteld, maar de commissie volgt de suggestie van mevrouw Jellema om agendapunt 7b te behandelen voor punt 7a.

Punt 11.o van de C-agenda over het transitieplan Goois Natuurreservaat (GNR) komt met een reactie van GS ter bespreking terug op de B-agenda van 19 september. Op verzoek van de heer Van Liere wordt agendapunt 12.a, Evaluatie boekjaarsubsidie Faunabeheereenheid geagendeerd voor de B-agenda op 23 juni. Op verzoek van mevrouw Rommel wordt agendapunt 11.k, ingekomen mail over project Natuurverbinding Hoorneboeg van het GNR, geagendeerd op de B-agenda van 23 juni. Mevrouw **Rommel** (VVD) vraagt of GS haar vragen over het GNR voor 23 juni kunnen beantwoorden.

Er zijn geen vragen over de Strategische Statenagenda, de moties- en toezeggingenlijsten en de C-agenda. Op de lijst staan twee aangehouden moties bij het Milieubeleidsplan uit PS van 15 december 2014. Desgevraagd geven de PvdD en de PvdA aan dat deze moties van de lijst kunnen worden afgevoerd. Indien nodig zullen zij de moties opnieuw indienen.

Het verslag van de vergadering op 21 maart 2016 wordt ongewijzigd vastgesteld.

Het verslag van de vergadering op 18 april 2016 wordt ongewijzigd vastgesteld.

De heer **Pieterman** (50PLUS) heeft de vorige keer een rondvraag ingediend. Het bleek geen onderwerp voor de rondvraag en hij vraagt waar zijn vraag is gebleven.

De **voorzitter** geeft aan dat de indiener van een rondvraag de vraag daadwerkelijk moet stellen in de vergadering.

3. Inloophalfuur

Er hebben zich geen sprekers aangemeld voor het inloophalfuur. De spreker voor het onderwerp Markerwadden spreekt in tijdens de vergadering van de commissie RWW, omdat het project in de portefeuille Water valt.

4. A-agenda Algemeen

4a. Jaarstukken 2015

De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft het in bespreking.

COMMISSIEBEHANDELING

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) ziet dat in het Programma Groen minder geld is uitgegeven dan gepland, terwijl de doelstellingen wel zijn gehaald. Zij vraagt waar het verschil zit en of de provincie meer kan doen, bijvoorbeeld door dit geld in te zetten voor de periode tot aan 2027.

De heer **Van Liere** (PvdD) wil standaard bij een kwantitatieve doelstelling een kwantitatief resultaat zien. Bij de aanduiding "meer dan 5%" volstaat de melding "conform doelstelling" niet, zeker niet als een lager percentage is gerealiseerd. Hij wil weten hoe dit komt. Verder staat in de jaarrekening dat het ganzenbeleid duurder is geworden, omdat gedeputeerde op basis van een juridisch advies van het Faunafonds het zomerplafond niet heeft toegepast. De heer Van Liere heeft dit advies tevergeefs opgevraagd en wil op dat feit en het niet volgen van het zomerplafond een nadere toelichting.

Mevrouw **Van Langen** (VVD) is verheugd dat Noord-Holland 5% heeft gerealiseerd. Ook is 25% meer NNN-gebied toegevoegd dan is afgesproken en binnen budget. Dat is een compliment waard. Ze heeft zorgen over de ganzen. Er is 2 miljoen meer uitgegeven. Bij de stukken op de C-agenda zit een tabel met een raming van 4,2 miljoen voor schade, waarin €820.000 was opgenomen voor zomerschade. Ze vraagt of de provincie dit jaar 6 miljoen heeft uitgegeven aan faunaschade.

De heer **Talsma** (ged.) beaamt dat het goed gaat met het Programma Groen. De provincie haalt de gestelde doelen, maar houdt veel geld over. De reden hiervoor is vertraging in de uitvoering door de

65 discussie over de PAS met terreinbeheerders. Dit leidt tot rechtszaken. GS willen graag meer doen dan het Actieplan 250, ook om in 2027 het totaal aantal hectares te kunnen halen. De materie wordt steeds weerbarstiger omdat de gemakkelijke terreinen al verworven zijn. De realisatie gaat sprongsgewijs. GS letten scherp op het behalen van de doelstelling. Het geld dat over is, blijft in de Reserve Groen.

70 De heer **Bond** (ged.) geeft aan dat kwantitatieve doelstellingen kwantitatieve, kloppende resultaten moeten hebben. In de Jaarrekening staat dat de provincie de 5% biologische landbouw heeft gehaald, terwijl in de toelichting een nuance is aangebracht over de bedrijven in omschakeling. Daar is het percentage bijgesteld naar 4,8. Voor volgend jaar nemen GS de omschakelgebieden niet mee in de berekening.

75 Het juridische advies van Pels en Rijken is in opdracht van het Faunafonds opgesteld en is vertrouwelijk. Het Faunafonds is een zelfstandige organisatie. Het bedrag van 6 miljoen voor faunaschade zou kunnen kloppen. De provincie is overigens verplicht om dit bedrag aan te vullen. Dat is vorig jaar ook gebeurd.

80 De heer **Van Liere** (PvdD) meent dat het vertrouwelijke juridische advies de basis is voor een besluit dat het budget van PS raakt. Hij wil inzicht in de motivering voor de afwijking van het zomerplafond.

85 De heer **Bond** (ged.) herhaalt dat het juridisch advies vertrouwelijk is.

Mevrouw **Van Langen** (VVD) vraagt of het schadebedrag volgend jaar naar 8 miljoen gaat nu de ganzen niet meer gevangen mogen worden.

90 De heer **Bond** (ged.) weet dat nog niet, maar hoopt het niet. Er werken twee ministeries aan het aanpakken van het probleem rond het vernietigen van de vergunningonthefing. Als de nieuwe wet van kracht wordt per 1 januari 2017, kunnen GS de gehele ruiperiode benutten en een goede slag slaan om de schade te verlagen.

95 De heer **Van Liere** (PvdD) vraagt waar de VVD 2 miljoen vandaan haalt.

Mevrouw **Van Langen** (VVD) weet dat het akkoord voor de vergassing niet wordt doorgezet. De bedoeling was naar het niveau van 2005 terug te gaan. Dat lukt niet. De ganzenpopulatie groeit snel, dus 8 miljoen schade is best realistisch.

100 De heer **Bond** (ged.) meent dat dit een andere discussie is.

De **voorzitter** concludeert dat de *Jaarstukken 2015* met het verslag van deze vergadering worden doorgeleid naar PS van 27 juni 2016.

105 **4b. Kaderbrief 2017**

De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft het in bespreking.

EERSTE TERMIJN

110 Mevrouw **Alberts** (SP) heeft een vraag over de Markerwadden. De **voorzitter** herhaalt dat de inspreker over de Markerwadden insprekt in de commissie RWW.

De heer **Klein** (CU/SGP) vraagt of de regel AT wordt behandeld in de commissie NLM. De **voorzitter** geeft aan dat het project in de portefeuille van de gedeputeerde Water valt.

115 Mevrouw **Alberts** (SP) leest dat de provincie zich actiever profileert in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en dat de provincie geld uittrekt voor de Markerwadden als andere partijen meedoen. Ze vraagt wat GS nodig hebben om deel te nemen aan het project. Ze heeft deze vraag ook gesteld in de gemeenteraad van Amsterdam.

120 Mevrouw **Van Langen** (VVD) vraagt waarom er extra geld nodig is voor toezicht en handhaving en waarom het budget voor toerisme niet is geraamd. De **voorzitter** meldt dat dit valt onder de commissie EEB.

125 Mevrouw **Van Langen** (VVD) wil weten of voor de ambities voor de transitie van de IJsselmeervisserij voldoende geld is geraamd. Ze stelt haar vragen over de Markerwadden in de commissie RWW.

Mevrouw **Koning-Hoeve** (CDA) weet dat de bomen niet tot in de hemel groeien en dat de provincie niet meer moet uitgeven dan ze ontvangt. Naar aanleiding van de antwoorden op de technische vragen over de boerenlandpaden vraagt ze waarop het bedrag van €140.000 is gebaseerd en wat de ambitie van GS hierbij is. Verder wil ze weten hoe GS de angst bij agrariërs wegnemen en of de provincie zekerheid biedt over ondersteuning gedurende een substantieel aantal jaren.

De heer **Kramer** (GroenLinks) komt in de commissie RWW terug op het prachtige project Markerwadden. De Regeling Boerenlandpaden is succesvol en voorziet in een behoefte. Hij wil het tempo van uitbreiding eerder verhogen dan verlagen en pleit voor verlenging van de regeling na 2021.

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) ziet dat de vooruitblik tot 2024 er bestendig uitziet met een plus van 6 miljoen. Ze vraagt waarom de voltooiing van het NNN niet is meegenomen in de raming. Dit gaat om ongeveer 20 miljoen per jaar.

De heer **Van Liere** (PvdD) is akkoord met de aanvraag voor extra handhavingscapaciteit voor de Wet natuurbescherming, maar weet niet waarom er voor het Faunafonds extra geld wordt gevraagd. Hij hoopt niet dat hieraan een geheim, vertrouwelijk juridisch advies ten grondslag ligt. Hij vraagt waarom afgeweken moet worden van de eerdere afspraak voor een plafond voor het Faunafonds. Als enige duurzame oplossing voor de IJsselmeervisserij ziet hij "niet vissen". Het is een goed plan om het bedrag in te zetten voor het uitkopen van te grote viscapaciteit.

Mevrouw **Weemhoff** (D66) merkt op dat de Kaderbrief nogal op hoofdlijnen is geschreven. Onderwerpen blijven soms erg vaag. Ze hoopt op meer inzicht in de berekeningen en motivatie van keuzes in de volgende Kaderbrief. Als voorbeeld noemt ze punt T over de bodem en de toezichts- en handhavingstaken die niet voldoende worden uitgevoerd door de omgevingsdiensten (OD's). Ze vraagt wat er niet meer wordt gedaan en wat wordt verbeterd met het voorliggende voorstel. Ook de informatie bij punt AG over de HUB-gelden is onduidelijk. Ze wil weten over welk bedrag en welk aantal fte wordt gesproken en welk bedrag voor de boerenlandpaden is opgenomen voor jaarlijks onderhoud en uitbreiding.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) ziet de Klimaatafspraken uit Parijs graag opgenomen in de inleiding, omdat deze afspraken gevolgen hebben voor het provinciaal beleid. Hij komt in de commissie RWW terug op het project Markerwadden, maar vraagt zich af of dit een taak voor de provincie is.

Mevrouw **Alberts** (SP) weet dat er door verschillende organisaties geld wordt gestort en vraagt waarom de provincie Noord-Holland achterblijft.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) merkt op dat het plan nogal ingrijpend is en vraagt zich af of het de beste oplossing voor het verbeteren van de kwaliteit van het IJsselmeerwater is. Het is goed dat het project is gestart, maar hij wil afwachten welk effect één eiland heeft en of Noord-Holland een rol moet spelen in het project.

De heer **Bond** (ged.) geeft aan dat er al 15 miljoen provinciaal geld in de Markerwadden zit.

De heer **Papineau Salm** (PvdA) ziet tot zijn verbazing bij "Overige ontwikkelingen, niet volledig uitvoeringsgereed" biodiversiteit staan. Hij meent dat dit al volop in gang is gezet. Het kenniscafé van vorige week was bijvoorbeeld zeer succesvol en de Nota Groen Kapitaal is vastgesteld.

De heer **Talsma** (ged.) snapt de vraag van mevrouw Alberts, maar meldt dat de Markerwadden op het grondgebied van Flevoland ligt en een rijkstaak en rijksproject is. Noord-Holland betaalt al mee. Het project wordt gedragen door Natuurmonumenten. In de afweging is dit project afgefallen. De provincie heeft een geweldig pakket aan activiteiten, ook voor de overige 6 miljoen. De bomen groeien niet tot in de hemel, maar het is in 2016 geen armoe troef. Noord-Holland heeft veel plannen en veel budget. De Markerwadden vallen daar niet binnen, nog los van de vraag of het de goede oplossing en een provinciale taak is.

GroenLinks maakte al eerder de opmerking dat de provincie tot 2027 125 miljoen te kort komt. De begroting voor 2023 is nog niet op orde, maar de dan zittende GS zullen daar hard aan werken. Natuurlijk willen GS de financiën rondkrijgen, maar het is niet eenvoudig om op zo'n lange termijn te begroten. Dit is en blijft het antwoord op soortgelijke vragen over periodes die ver in de toekomst liggen. De heer Talsma wil de gemaakte afspraken nakomen en probeert op termijn de financiën rond te krijgen.

De plus van 6 miljoen kan hij niet thuis te brengen.

190 Mevrouw **Pels** (GroenLinks) doelde op de door GS verwachte plus in de vooruitblik voor 2024 en wil weten hoe de vooruitblik een plus kan hebben terwijl het NNN-budget niet op orde is.

De heer **Talsma** (ged.) herhaalt dat de beleidsideeën en de begroting wel op orde zijn, maar dat GS de dekking daarvoor in 2016 nog niet kunnen geven. Dat geldt naast Groen ook voor de andere
195 begrotingsposten. Bovendien heeft het dan zittende college misschien heel andere prioriteiten.

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) benadrukt dat PS om een vooruitblik hebben gevraagd omdat er
200 zorgen waren over de toekomstige financiële situatie van de provincie. Daarin wordt een plus genoemd, maar mist nog 20 miljoen per jaar voor 2023 en 2024. Zij vraagt wat de waarde van de vooruitblik dan is.

De heer **Talsma** (ged.) geeft aan dat GS de plannen tot 2019 hebben vastgelegd in Actieplan 250, inclusief de bijbehorende dekking. Er is een ambitie benoemd voor de periode tot aan 2027.
205 GS willen meer doen aan bodemtaken. De provincie beheerde de bodem en hield toezicht, totdat deze taken werden overgedragen aan de OD's. Deze organisaties willen meer doen en vragen dus meer geld om de bodemtaken beter uit te voeren. De post is daarom opgeplust met een bedrag voor 6 fte. Alle bodem in de provincie is in kaart gebracht. De OD is nu de verantwoordelijke partij bij graafverzoeken of geconstateerde verontreiniging en heeft daarvoor extra personeel gekregen.

210 Mevrouw **Weemhoff** (D66) vraagt of het extra budget wordt besteed aan het in kaart brengen van de bodem.

De heer **Talsma** (ged.) benadrukt dat het budget bedoeld is voor alle bodemtaken die de OD's verrichten. Met dit geld gaan meer controleurs ter plekke en worden meer onderzoeken gedaan. Er is
215 dus meer toezicht, handhaving en vergunningverlening. Het bestaande kaartensysteem is al vrij geavanceerd.

De HUB-gelden zijn een plus.

De Klimaatafspraken uit Parijs vallen onder de portefeuille Energie van gedeputeerde Van der Hoek. GS werken heel actief aan de aangenomen motie.
220

De heer **Papineau Salm** (PvdA) ziet de afspraken graag genoemd in het voorwoord.

De heer **Talsma** (ged.) moet dat in GS bespreken. De motie over de klimaatafspraken moet worden uitgevoerd. Het alleen noemen van de afspraken is een te gemakkelijke invulling daarvan.
225

De heer **Papineau Salm** (PvdA) weet dat het klimaatakkoord gevolgen heeft voor het beleid in Nederland en hoopt dat dit bij de uitvoering van de motie blijkt.

De heer **Talsma** (ged.) refereert aan de notitie over duurzame energie van de heer Van der Hoek. Daarin worden de Parijs-afspraken genoemd. Hij weet niet wat de extra waarde is van het benoemen van het akkoord in de Kaderbrief.
230

De heer **Papineau Salm** (PvdA) weet dat gedeputeerde Post wel voor deze vermelding is.

235 De heer **Talsma** (ged.) wacht af of zij dit punt inbrengt. Groen Kapitaal is nog niet uitvoeringsgereed, omdat bij de ambtelijke controle niet aan alle criteria is voldaan. Gedeputeerde werkt daar hard aan. Groen Kapitaal verdwijnt hiermee niet van de kaart. De pot voor Groen Kapitaal bevat al voldoende geld om er verder mee te kunnen.

240 De heer **Bond** (ged.) begint met de vragen over de IJsselmeervisserij. Het probleem is veel breder dan alleen de vissers. Het gaat ook om waterkwaliteit, sportvisserij en vogelpopulatie. Het visquotum is gedaald en daalt nu verder. Sanering van een deel van de vloot is de beste oplossing, maar die beslissing ligt bij het ministerie. De provincie neemt deel aan het overleg en draagt €110.000 bij, maar het is primair een verantwoordelijkheid van het Rijk. Alle provincies en betrokken partijen
245 zitten om tafel om de brede problematiek aan te pakken.

Hij dankt de commissieleden voor de complimenten over de boerenlandpaden. Het beleid is succesvol door de schadecompensatie en de verzekeringen. De ambitie is iets verlaagd, maar het beheer en onderhoud zijn goed geregeld. GS staan altijd open voor een aanvullend project, maar dit

budget is voldoende voor uitbreiding in de komende vier jaar. Er is al veel gerealiseerd in kilometers. Nu is de ambitie uitbouwen, kwaliteit behouden en goede promotie.

De heer Bond zal het Faunafonds om toestemming vragen om het juridische advies vertrouwelijk te presenteren aan de commissie NLM. De jaarstukken en jaarverslagen van het Faunafonds zijn openbaar en hij wil PS graag informeren over het onderliggende feitenonderzoek. De cijfers worden open en transparant verantwoord in de jaarrekening en het jaarverslag.

De zomerschade mag niet van de wet.

TWEEDE TERMIJN

De heer Klein (CU/SGP) meent dat de Kaderbrief de randvoorwaarden geeft voor de begroting van 2017. De categorie "niet uitvoeringsgereed" lijkt hem daarbij de belangrijkste, omdat dit belangrijke projecten bevat die PS graag in de begroting van 2017 zien. Gedeputeerde wil aan de begroting wel Groen Kapitaal maar niet de Markerwadden toevoegen. De heer Klein vraagt wat de status van het project Markerwadden is en wil weten of GS dit in de begroting voor 2017 willen opnemen.

De heer Kramer (GroenLinks) leest dat het restant van 6 miljoen in 2016 gebruikt kan worden voor de uitvoering van pilots die gerelateerd zijn aan het coalitieakkoord en die nog niet uitvoeringsgereed zijn. Hij vraagt of dat een oproep is om die projecten zo te bekijken.

De heer Talsma (ged.) geeft aan dat de vergelijking met Groen Kapitaal niet terecht is. Dat project is veel kleiner, ongeveer €100.000, en betreft provinciaal beleid. De Markerwadden kosten miljoenen en zijn Rijksbeleid. In de afweging gold onder andere het criterium "uitvoeringsgereed", maar ook het feit dat het andere overheden betreft.

De heer Bond (ged.) herhaalt dat de projecten onder de zaaglijn onderwerpen zijn uit het coalitieakkoord. De Markerwadden worden in het akkoord niet genoemd, maar GS willen het project wel volgen. Als voorbeeld noemt hij Breednet en De Kop Werkt. Die projecten zijn nog niet uitvoeringsgereed. Het onderzoek daarover is in juli afgerond. Dan hebben GS inzicht in de kosten. Zolang die onbekend zijn, is het lastig begroten. Voor De Kop Werkt is een soort gebiedsfonds opgericht. Dat is een belangrijke stap in de uitvoeringsgereedheid.

De heer Klein (CU/SGP) vraagt of de twee categorieën door elkaar staan onder de kop "niet uitvoeringsgereed" en hoe hij dat verschil kan zien.

De heer Bond (ged.) verwijst hem naar het coalitieakkoord voor een opsomming.

De heer Papineau Salm (PvdA) meent dat de provincie de ogen niet kan sluiten voor nieuwe ontwikkelingen zoals de Markerwadden. Een verzoek uit de buitenwereld moet worden besproken door de verantwoordelijke bestuurders. Als er niet direct geld voor is, komt het project op een lijst. PS besluiten of ze er iets mee doen.

Mevrouw Van Langen (VVD) hoort de heer Talsma zeggen dat de regionale uitvoeringsdienst (RUD) een plan heeft om de handhavingstaken nog beter uit te voeren. De provincie deed het met 5,5 fte. Ze vraagt zich af of het verzoek moet leiden tot een toename van 6 fte. De RUD heeft specialisten die het efficiënter kunnen aanpakken dan de provincie.

De heer Talsma (ged.) weet dat het bij alle taken werkt zoals de VVD zegt, behalve bij bodemtaken. De complexiteit rond de bodemtaken en de druk op de bodem neemt met alle regelgeving toe. Twee jaar geleden is een rapport verschenen van de Randstedelijke Rekenkamer over het bodemwerk. De taken zijn toegenomen en de RUD's hebben beargumenteerd waarom meer inzet nodig is. Dit verzoek is gehonoreerd door GS.

Mevrouw Van Langen (VVD) merkt op dat er dus extra taken zijn bijgekomen.

De voorzitter concludeert dat de Kaderbrief 2017 met het verslag van deze vergadering wordt doorgeleid naar PS van 27 juni 2016.

4c. Voordracht Europastrategie Randstad 2016-2019

De voorzitter licht het agendapunt toe en geeft mevrouw Rommel het woord voor een korte toelichting namens het Coördinatie Overleg Europa (COE).

TOELICHTING

Mevrouw **Rommel** (VVD) verzorgt de informatie voor de commissie NLM, is het aanspreekpunt voor de commissie en verzamelt de input voor het COE. De voorliggende strategienota is opgesteld door vier provincies. Flevoland en Zuid-Holland moeten deze nota nog bespreken. Het is een abstract stuk. Eind 2016 komt de strategie voor Noord-Holland. PS kunnen daarvoor hun input aanleveren. Mevrouw Rommel verzamelt de informatie. Commissieleden kunnen de vakinhoudelijke gedeputeerde vragen stellen over de inhoud.

COMMISSIEBEHANDELING

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vindt het plan nog vrij abstract. De PvdA geeft mee dat de biologische bestrijding prominenter genoemd mag worden bij het pakket gewasbeschermingsmiddelen in de agrarische sector. De strategie lijkt wat old school. Biologische boeren laten al zien wat anders kan, onder andere in een artikel in De Volkskrant van zaterdag 11 juni. De PvdA wil dit graag opnemen in deze strategische agenda en het percentage biologische boeren laten groeien. Voor milieu stelt mevrouw Jellema voor om het varend ontgassen op te nemen. Over natuur wordt niet veel geschreven. Alle provincies hebben een heel verschillende aanpak voor natuur. Ze adviseert op te trekken met andere provincies, juist op de gezamenlijkheid zoals de Noordzeekustlijn. De strategie moet uiteraard flexibel zijn.

De heer **Struben** (D66) leest op p.77 dat de emissienormen in Nederland in de probleemzone zitten, met name NOx voor wegverkeer en scheepvaart. Bij de uitwerking van de Noord-Hollandse visie moet handhaving van de milieuregels op Europees niveau aandacht krijgen.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) vraagt zich af wat het netwerken bij het Comité van de Regio's (CvdR) concreet oplevert. Ze vindt de Europa-strategie overbodig. De PvdD vraagt wat de inbreng van de Randstadprovincies is in het gemeenschappelijk landbouwbeleid en de dossiers Milieu, Natuur en Water. De PvdD ziet graag meer aandacht voor biologische landbouw. In de paragraaf Milieu ontbreekt de rol van de landbouw, maar de emissies in de landbouw hebben veel effect op de luchtkwaliteit en moeten meer aandacht krijgen in Europa.

Mevrouw **Van Langen** (VVD) weet dat Nederland na de VS de grootste exporteur is van landbouwproducten. Het is goed dat er binnen Europa aandacht is voor innovaties in de duurzaamheid van de landbouw, zoals het ontwikkelen van groene kunstmest.

De heer **Pieterman** (50PLUS) kan zich vinden in de voorliggende Europa-strategie.

Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt wat wordt bedoeld met het begrip "Randstad" en mist een lijstje van de resultaten van de netwerken. Ze wil graag dat de in het verleden behaalde resultaten worden meegenomen, want de Randstadstrategie bestaat al sinds 1993. De belangen van gebieden buiten de Randstad moeten niet vergeten worden, maar de Europa-strategie voor Schiphol en de zeescheepvaart moet ook rekening houden met de belangen van de mensen in de Randstad. De SP wil ook aandacht voor de landen die de dure patenten voor zaadveredeling niet kunnen betalen en hoopt dat varend ontgassen een speerpunt wordt voor schonere havens. Als het Huis van de Nederlandse Provincies alle provincies vertegenwoordigt, vraagt de SP zich af waarom een speciale Randstad-Europastrategie noodzakelijk is en zo ja, of die moet worden uitgebreid naar de MRA.

De heer **Talsma** (ged.) hoort verschillende partijen spreken over geldverspilling, waaronder de PvdD, maar is een groot voorstander van de Europese gemeenschap, zeker voor natuur en milieu. Nederland moet niet als eiland optreden, maar via Europese of zelfs mondiale afspraken proberen iets te bereiken op deze dossiers.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) heeft de indruk dat het werk binnen het CvdR efficiënter kan. Ze deelt de visie van gedeputeerde dat met Europese regels veel kan worden bereikt voor dieren, natuur en milieu.

De heer **Talsma** (ged.) is blij met deze gedeelde visie en had haar verkeerd begrepen. Hij ergert zich wel aan de langzame vorderingen, maar weet dat Nederland moet doorgaan om door internationale afspraken bijvoorbeeld een level playing field te realiseren.

Varend ontgassen is een ernstige vorm van luchtverontreiniging waarvoor GS graag een regeling hebben, net als in Zuid-Holland. Dit traject loopt al lang. De staatssecretaris blijft helaas wat achter, dus Noord-Holland pakt het zelf op. Er zit ook een Europese dimensie aan scheepvaart, omdat in andere landen soms andere regels gelden. Voor milieu en natuur wil gedeputeerde vasthouden aan Europese samenwerking. De ontvangst van prominenten uit dertig landen over landbouw en milieu is

heel nuttig. Hij pleit voor verdere ondersteuning van het COE om deze contacten te blijven onderhouden.

375

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt of gedeputeerde meent dat het geen toegevoegde waarde heeft om varend ontgassen in dit stuk op te nemen.

380 De heer **Talsma** (ged.) vindt dat zeker nuttig, maar die beslissing is aan het COE. Hij is een voorstander van het tegengaan van varend ontgassen en wil dat het liefst op Europees niveau regelen. Nu dat niet gebeurt, moet het van onderop komen.

Mevrouw **Rommel** (VVD) meent dat dit onderwerp thuishoort in de Noord-Hollandse strategie.

385 De heer **Struben** (D66) beaamt dat het gaat om de vertaling naar het Noord-Hollandse beleid, dat binnen de Europese kaders moet passen.

390 De heer **Talsma** (ged.) overlegt in IPO-verband over natuur, bijvoorbeeld in de commissie Vitaal platteland. Alle nieuwe regelgeving wordt provinciaal besproken. Het IPO is een goed platform om het Noord-Hollandse verhaal te brengen.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt of mevrouw Rommel dit punt meeneemt.

395 De heer **Talsma** (ged.) hoopt dat de fijnstofnormen ook Europees worden gereguleerd. Europese organisaties moeten weten dat landen zitten te springen om deze regelgeving. Zeker door het voorzitterschap van Nederland zijn er nuttige contacten gelegd. Natuur en milieu moeten mondiaal worden aangepakt, maar Europa is al een mooie schaal voor actie.

400 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) vraagt welke onderwerpen de Randstadprovincies inbrengen.

405 De heer **Talsma** (ged.) hoort een driehoeksdiscussie. Hij reageert vanuit zijn portefeuille en PS kiezen welke onderwerpen worden meegenomen. GS lobbyen bij het Rijk om natuur en milieu in Brussel onder de aandacht te brengen en hebben een lobbyist met contacten in Brussel. GS gaan op bezoek in Brussel en hebben contact met het CvdR. In het overleg van GS zijn de Brusselse contacten een vast agendapunt. Noord-Holland probeert dus druk uit te oefenen, maar is maar één provincie in een heel groot Europa. Het is nodig om in gesprek te blijven om uiteindelijk in alle landen een level playing field te creëren.

410 De heer **Bond** (ged.) geeft aan dat in de peri-urbane gebieden, in de relatie stad-platteland, mooie kansen liggen voor de provincie. Hij wil als provincie liever enkele mondiale problemen adopteren dan allerlei verschillende subsidiestromen te ontvangen. Er zijn dossiers waarin Noord-Holland heel goed is, zoals zaadveredeling. Bedrijven investeren 20 tot 25% van hun omzet in innovaties en patenten, zodat men die ook kan toepassen in landen waar het moeilijk boeren is. Als de patentgelden in gevaar komen, komen nieuwe investeringen misschien in gevaar.

415

Mevrouw **De Groot** (SP) meent dat juist armere landen last hebben van de dure patenten.

420 De **voorzitter** doet de suggestie de artikelen van de heer Wiersma over dit onderwerp te lezen. Het COE kan de zorg over patenten meenemen, naast de andere ideeën die zijn ingebracht. Deze bespreking is een tussenstap in de strategievorming. De discussie is een driehoeksgesprek tussen GS, het COE en de commissie NLM en wordt vervolgd.

425 Mevrouw **Rommel** (VVD) merkt op dat Brussel wil dat de provincie onderwerpen aandraagt. Noord-Holland zal in het eigen plan zaken concreet benoemen. Dat plan moet laten zien welke doelen zijn gehaald en daarin moeten de benoemde onderwerpen worden meegenomen. Het is belangrijk om in Europa te lobbyen om resultaten te behalen.

De **voorzitter** vraagt of de voordracht als hamerstuk kan worden doorgeleid naar PS.

430 De heer **Klein** (CU/SGP) wil het als besprekstuk doorgeleiden. Mevrouw **Vermaas** (PvdD) en mevrouw **De Groot** (SP) sluiten zich daarbij aan.

De heer **Struben** (D66) meent dat de opmerkingen uit de diverse commissies in de Noord-Hollandse visie terugkomen. De voordracht kan als hamerstuk naar PS en de uitwerking voor Noord-Holland wordt een bespreekstuk voor PS. Mevrouw **Jellema** (PvdA) sluit zich hierbij aan.

De **voorzitter** weet dat de strategie is opgesteld door vier provincies. Wijzigingen door Noord-Holland moeten ook worden voorgelegd aan de andere betrokkenen. PS kunnen er in een latere fase in de commissie of in de Staten op terugkomen.

Mevrouw **Rommel** (VVD) benadrukt dat dit het raamwerk is voor de inzet in Brussel. Daarbinnen werkt de provincie de eigen punten nader uit.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) is niet akkoord met de voordracht, omdat een deel van de tekst, hoewel nog niet concreet, niet op instemming van de PvdD kan rekenen.

De **voorzitter** concludeert dat de *Voordracht Europastrategie Randstad 2016-2019* als hamerstuk wordt doorgeleid naar PS van 27 juni 2016, met een tegenstem van de PvdD.

5. A-agenda Landbouw & Fauna

5a. Initiatiefvoorstel Koe in de wei, kalf erbij (Vermaas, PvdD)

De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft als eerste mevrouw Vermaas als indiener van het initiatiefvoorstel het woord voor een toelichting.

TOELICHTING

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) refereert aan alle ontwikkelingen in de melkveehouderij rond megastallen, het percentage weidegang en de financiële situatie van boeren. De PvdD ziet mogelijkheden om te helpen bij de financiële problemen. Mevrouw Vermaas dankt GS voor de reactie op het voorstel. GS geven een negatief advies, dat echter de inhoud van het voorstel niet raakt. Zo wil de PvdD ondernemers die duurzamer willen werken, ondersteunen en juist geen keuze opdringen. GS meent dat Europa en het Rijk aan zet zijn op dit dossier, maar op provinciaal niveau ontbreekt het niet aan mogelijkheden om een positieve invloed te hebben op duurzaamheid, bijvoorbeeld via POP3. De provincie moet zich inspannen voor duurzaamheid, kwaliteit in de melkveehouderij, het behoud van inkomen voor de boer en dierenwelzijn. Mevrouw Vermaas is benieuwd naar de reactie van de andere commissieleden en hoort graag suggesties om het doel, het verduurzamen van de melkveehouderij en het verbeteren van het dierenwelzijn, dichterbij te brengen.

COMMISSIEBEHANDELING

De heer **Klein** (CU/SGP) dankt de PvdD voor het initiatiefvoorstel. Het is goed om duurzame landbouw te stimuleren, maar een aantal plannen, zoals het aantal koeien per hectare, gaat te ver. De reactie van GS is waardeloos. Het lijkt alsof de provincie niets wil met het inrichten van de landbouw. De provincie kan bijvoorbeeld de omschakeling naar duurzame landbouw stimuleren en helpen bij het vermarkten van producten uit duurzame bedrijfsvoering. De heer Klein ziet punt 3 en 5 graag verder uitgewerkt.

Mevrouw **Alberts** (SP) dankt de PvdD voor het initiatiefvoorstel. Zo'n voorstel zet aan tot reflectie over het eigen standpunt, ook naar aanleiding van het werkbezoek aan de agrarische sector. Niet alle boeren laten het kalf voortdurend bij de koe, want in de stal zijn minder medicijnen nodig en loopt het kalf minder risico. Ze vraagt wat de PvdD daarvan vindt. De reactie van GS is een beetje negatief. GS laten de beslissing aan de ondernemer, maar hebben ook allerlei stimuleringsplannen voor duurzaamheid. GS kunnen dus aansluiting zoeken bij dit voorstel.

De heer **Pieterman** (50PLUS) sluit zich aan bij de voorgaande sprekers. Het is een sympathiek voorstel, maar 50PLUS kan het niet steunen. De antwoorden van GS zijn duidelijk. De boer moet zelf kiezen of het kalf bij de koe blijft. De meningen daarover zijn inderdaad verdeeld. Als boeren willen omschakelen, moet de provincie daarbij een adviserende rol spelen, net als allerlei andere organisaties.

Mevrouw **Van Langen** (VVD) complimenteert mevrouw Vermaas met het gedegen stuk. De cijfers lijken echter gebaseerd op aannames, zoals bij het verband tussen kwaliteit en kwantiteit. Grotere bedrijven zijn niet per definitie slechter, omdat zij gemakkelijker kunnen investeren in innovaties. De VVD wil niet te gedetailleerde maatregelen nemen en niet te veel van bovenaf opleggen. Maatregel 3 spreekt mevrouw Van Langen aan, maar biologisch is niet hetzelfde als duurzaam. De provincie kan het geld maar één keer uitgeven en het effect op de duurzaamheidsdoelstellingen moet wel duidelijk

495 zijn. Ze hoort graag een nadere toelichting op de mening van GS. Tijdens het werkbezoek bleek dat er problemen zijn als het kalf bij de koe blijft, ook bij biologische boeren. Verder is de rol van de provincie in dit dossier niet geheel duidelijk en wil mevrouw Van Langen weten welke projecten uit POP3 vallen als er geld naar duurzaamheid gaat. Maatregel 7 is een taak voor de sector. Als alle boeren de kalveren bij de koe laten, is het geen onderscheidend marketingpunt meer.

500 De heer **De Kam** (CDA) dankt mevrouw Vermaas voor het goed leesbare stuk. De PvdD meent dat de intensivering van de melkveehouderij wordt veroorzaakt door het loslaten van het melkquotum en dat het leidt tot een verslechtering van het dierenwelzijn. De heer De Kam is het echter eens met de conclusie van GS. Het afschaffen van het melkquotum is een Europese regeling uit 2015 om aan de wereldwijde groeiende vraag naar zuivelproducten te voldoen. In 2015 is een fosfaatplafond ingesteld, waardoor het aantal koeien in Nederland moet dalen. De stelling van de PvdD klopt dus niet. Het CDA vindt het onnodig om graasdierenheden in te voeren en nieuwe regelgeving stelt al strengere eisen aan nieuwe stallen, waardoor het dierenwelzijn toeneemt. Stressvermindering door gezinshereniging in het weiland klinkt sympathiek, maar is niet in belang van het kalf. Het CDA ziet wel wat in een alternatief als een kalverkleuterklasje.

510 Mevrouw **Pels** (GroenLinks) dankt de PvdD voor het mooie initiatiefvoorstel. Ze weet dat graskaas komt van koeien die 8% van hun leven in de wei lopen. Er is dus nog wel wat ruimte voor verbetering. De boer moet niet bepalen of het kalf de wei in moet. Wetenschappelijk onderzoek over stress bijvoorbeeld moet meewegen in die beslissing en men moet niet alleen kijken naar gevaren. Ze betreurt de verdedigende reactie van GS op initiatiefvoorstellen in het algemeen en ook op dit voorstel. Ze roept GS op te bezien waar de aansluiting zit op het eigen beleid.

520 De heer **Portegijs** (PVV) heeft geen opmerkingen over het initiatiefvoorstel.

525 Mevrouw **Weemhoff** (D66) is blij met de uitdaging van de PvdD om na te denken over dit onderwerp. De titel is te beperkt, want het initiatiefvoorstel gaat om veel meer: de bodemkwaliteit, de bodemvruchtbaarheid, de weidegang, de intensieve veehouderij en de financiën van de boeren. Het is goed om die signalen te bespreken, maar de conclusies zijn soms erg kort door de bocht. D66 deelt de zorgen over het probleem en denkt graag mee, maar vraagt zich af of dit een taak van de provincie is. Mevrouw Weemhoff wacht de conclusies van het Louis Bolk Instituut over dierenwelzijn af. Ze wil dieren niet vermensen en de natuurlijke habitat van de koe in ogenschouw houden. De voorstellen van de PvdD zijn wat te dwingend en misschien niet des provincies. De reactie van GS is op sommige punten ook te kort door de bocht. Biologische landbouw is geen kerntaak meer, maar verduurzaming kan alleen worden bereikt als de kraamkamer goed gevuld is met biologische landbouw. D66 daagt GS uit daar een tandje in bij te schakelen en ziet de link met een gesloten systeem qua bodemkwaliteit en grondgebondenheid. Daarbij denkt D66 niet aan het aantal koeien per hectare, maar aan agriparken waarin regionale vraag en aanbod van landbouwbedrijven wordt samengebracht. Ze roept GS op daarin de regie te houden. Het is jammer dat de PvdD niet bij het kenniscafé was, omdat boeren daar aangaven dat ze wel willen maar onvoldoende inzicht hebben in de effecten op de bodem. Daar ligt misschien een regie- of monitoringsfunctie voor de provincie of de RUD's. D66 wil weten welke hindernissen boeren tegenkomen bij de omschakeling naar duurzame landbouw. Daarop kan de provincie haar rol bepalen. De signalen zijn goed, maar de voorstellen dekken de lading niet. D66 zoekt graag met de PvdD en PS naar oplossingen om de bodemvruchtbaarheid te verhogen.

540 De heer **Papineau Salm** (PvdA) sluit zich aan bij de complimenten voor de PvdD. Hij is wat in verwarring over het voorstel en stelt voor om het uit elkaar te trekken. Tijdens het werkbezoek kreeg hij het gevoel dat boeren willen dat de provincie zich gedeisd houdt. Er is al zoveel regelgeving. De eerste maatregel moet worden vervat in een amendement op de Provinciale Ruimtelijke Verordening. De PvdA is er niet voor. Duurzame landbouw gaat de PvdA ook niet hard genoeg, maar er zijn niet nog meer actieplannen nodig. GS moeten veel meer doen om omschakeling te steunen. Bij punt 2 en 3 moet niets nieuws worden bedacht, maar moeten GS harder lopen. Niet alle boeren willen het kalf bij de koe laten, maar de boer moet dat zelf bepalen, niet de provincie. GS moeten de bodemkwaliteit en de biodiversiteit oppakken.

555 De heer **Bond** (ged.) dankt de PvdD voor het initiatiefvoorstel, dat inderdaad verschillende onderdelen bevat. Dierenwelzijn en de kaders voor de melkveehouderij vallen onder de taken van de Europese Unie en het Rijk en buiten de kerntaken van de provincie. Ondernemers bepalen of ze een kalf bij de koe willen laten. GS willen niet op de stoel van de ondernemer gaan zitten en geen extra regels aan de landbouw opleggen gezien het level playing field in Europa. GS zetten zich in voor

duurzame, toekomstbestendige landbouw, maar met een goede concurrentiepositie als uitgangspunt. GS dragen bij aan de structuurverbetering en weidegang met een goede verkaveling. Het LEI constateert dat Europa en het Rijk op veel duurzaamheidsthema's sturen. De maatschappij vraagt om steeds meer transparantie en kwaliteit. De provincie is toezichthouder en facilitator op ruimtelijke kwaliteit, klimaat en energie en water. De partners daarin zijn de GreenPorts, Agri & Food uit de MRA, Seed Valley en de BluePorts. De provincie investeert in projecten die duurzame landbouw moeten bevorderen. De heer Bond noemt als voorbeeld het PAK-beleid en de kansen voor teelt op water. Noord-Holland heeft hierbij een mondiale koppositie. Vanuit het IPO is de provincie medeondertekenaar van de Uitvoeringsagenda duurzame veehouderij. De POP3-gelden zijn gelabeld in onderhandeling met Europa en het Rijk, dus is het lastig om de bestemming daarvan te wijzigen. De provincie is verantwoordelijk voor de uitvoering en de cofinanciering van het POP-programma. De heer Bond is heel actief voor de grondgebonden bedrijven, een voorbeeld van duurzame bedrijfsvoering. Deze bedrijven moeten als pioniers en trekkers uitgezonderd worden van het beleid. Op 5 juni 2016 heeft het Rijk bekend gemaakt dat het de omschakeling van gangbare naar biologische landbouw wil vergemakkelijken met een borgstelling voor financiering van het werkkapitaal. Dit is een verschil in de taken van Rijk en provincie. Duurzame landbouw is breder dan biologische melkveehouderij. GS willen het verschil tussen biologisch en duurzaam verkleinen en niet streven naar een percentage. De Strategische economische beleidsagenda, de uitvoeringsagenda en de Uitvoeringsagenda GreenPorts zijn echt niet waardeloos. Er gebeurt al veel en GS zoeken wel degelijk aansluiting bij het initiatiefvoorstel. Gedeputeerde weet dat koeien het liefste binnen staan, dus het lage percentage van 8% buiten in de wei klopt. Er zijn al bedrijven waar koeien zelf kunnen kiezen tussen binnen en buiten en daar kiezen ze zoveel mogelijk voor de stal.

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) vraagt of hier wetenschappelijk bewijs voor is.

De heer Bond (ged.) neemt PS mee op werkbezoek naar een bedrijf met een halfopenstalconcept.

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) kent zo'n boer en weet dat de koeien graag buiten staan.

De **voorzitter** meent dat het een heel goede suggestie is om dit in de praktijk bekijken.

De heer **Bond** (ged.) weet dat er op basis van wetenschappelijk onderzoek vaak een gemiddelde uitkomt, terwijl de praktijk ook interessant is.

Hij is het niet eens met het oordeel van D66 dat GS kort door de bocht gaan bij biologische landbouw. Het besluit van staatssecretaris Van Dam helpt, want de provincie weet welke bedrijven willen omschakelen.

Mevrouw **Weemhoff** (D66) vraagt of innovatie nodig is om de afstand tussen duurzaam en biologisch te verkleinen. Het percentage biologische landbouw heeft effect op de verduurzaming. Indirect is het dus een kerntaak.

De heer **Bond** (ged.) herhaalt dat GS niet op de stoel van de ondernemer willen zitten. De regeling van het Rijk is heel nuttig. GS willen begeleiden bij de omschakeling, maar de ondernemer bepaalt.

Mevrouw **Weemhoff** (D66) vraagt of biologische landbouw onderdeel van de kerntaken is.

De heer **Bond** (ged.) beaamt dit en is blij met de score van 4,8% voor biologische landbouw. GS zien biologische landbouw als kraamkamer voor de sector en willen de goede dingen uit de biologische landbouw graag toepassen in de gehele sector. Dat leidt tot een veel groter effect.

Mevrouw **Weemhoff** (D66) meent dat dit betoog bewijst dat antwoord 3 van GS kort door de bocht was.

De heer **Bond** (ged.) verwijst naar het coalitieakkoord, waar dit letterlijk in staat.

LTO neemt deel aan de GreenPort Noord-Holland. Er wordt gezocht naar partijen voor een mineraalbankpilot met grondwisseling. De provincie pakt met LTO de regie om die pilot zo snel mogelijk te realiseren.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) dankt de commissieleden voor alle complimenten. Ze wil allereerst een misverstand wegnemen. Het voorstel wil ondernemers niet dwingen maar juist helpen als zij kiezen voor omschakeling, door hindernissen weg te nemen en te onderzoeken hoe de provincie daarin

620 faciliterend kan optreden. Dat kan op allerlei manieren, van geld tot kennis. Dit voorstel beoogt niet dat alle kalveren bij de koe blijven, hoewel de PvdD dat graag ziet. Boeren die dat willen, moeten dat kunnen doen. Hiertoe kan de provincie bijvoorbeeld POP3-gelden voor dierenwelzijn inzetten. GS moeten de betreffende artikelen openstellen, zodat boeren die dat willen, subsidie kunnen aanvragen. De discussie over de verschillende uitkomsten van de wetenschappelijke onderzoeken moet overigens op landelijk niveau worden gevoerd. Ook het aantal koeien per hectare is niet
625 dwingend bedoeld. De balans koe-grond moet goed zijn. Als boeren hun veestapel willen uitbreiden, moeten ze meer grond hebben.
De VVD stelt dat groter niet per se slechter is. Een derde van de melkveehouders kampt met financiële problemen, met name de heel grote bedrijven die onvoldoende eigen grond hebben voor het verbouwen van veevoer en het verwerken van mest. Door de lage melkprijs verdienen de boeren
630 niets en maken ze alleen kosten.

Mevrouw **Van Langen** (VVD) weet dat deze boeren hebben geïnvesteerd in land en nieuwe stallen. Het is logisch dat zij met een lagere melkprijs tijdelijk in de problemen komen.

635 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) meent dat dit alleen logisch is als ze niet grondgebonden zijn. De kosten voor veevoer en mestverwerking zijn juist de variabelen waaronder deze boeren lijden.

Mevrouw **Van Langen** (VVD) ziet in dit voorstel dat boeren bij groei wel heel veel grond
640 moeten kopen, die steeds duurder wordt.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) beaamt dit. Dat komt het dierenwelzijn en het milieu ten goede. Het CDA meent dat het melkquotum geen oorzakelijk verband heeft met de groei van de sector.

645 De heer **De Kam** (CDA) leest dat de PvdD groei veronderstelt, die echter niet gaat plaatsvinden.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) weet dat de groei in het afgelopen jaar 6% was. Diverse bronnen zien een direct verband tussen het afschaffen van het melkquotum en de lagere melkprijs. Het idee voor de
650 graasdiereenheden komt overigens van CDA-minister Braks, uit 1990.

De heer **De Kam** (CDA) denkt dat toen ook het melkquotum is ingevoerd.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) weet dat dit in 1984 is ingevoerd, ook naar een idee van minister Braks.

655 De heer **De Kam** (CDA) merkt op dat het melkquotum inmiddels is afgeschaft en vindt de graasdiereenheden dus overbodig.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) meent dat dit nodig is omdat door de intensivering het milieu en de weidegang onder druk staan. Het zijn goede CDA-ideeën, die hopelijk de steun van het CDA krijgen.
660 Dit voorstel is gunstig voor de positie van boeren. De PvdD roept GS op de boeren geld te geven, iets waar het CDA normaal gesproken voor is.

D66 wil suggesties doen voor de bodemkwaliteit. Dit is de basis voor een gezonde landbouw. Grondgebondenheid verbetert die basis.

665 Mevrouw **Weemhoff** (D66) ziet ook een andere mogelijkheid door regionaal te bezien of een gesloten circulair systeem mogelijk is met uitruil van mineralen. Ze daagt de PvdD uit om hierin mee te denken.

670 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) neemt de suggestie mee.

Mevrouw **Weemhoff** (D66) is overtuigd van het belang van grondgebondenheid, maar ziet verschillende manieren om het doel te bereiken, breder dan alleen toespitsing op de melkveehouderij zoals in het initiatiefvoorstel.

675 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) legt uit dat het voorstel beoogt om boeren een ander toekomstperspectief te bieden dan verdere intensivering.
De heer Bond hield een mooi betoog over alle activiteiten die de provincie ontplooit om verduurzaming te stimuleren. De PvdD roept op tot onderzoek naar manieren om de biologische melkveehouders te helpen en zit daarmee volledig op één lijn met GS.

680 Mevrouw Vermaas dankt voor het draagvlak voor het doel en onderliggende motieven van het initiatiefvoorstel. Ze neemt het voorstel terug en past het aan. Ze komt er in een commissievergadering na de zomer op terug.

685 De **voorzitter** concludeert dat het *Initiatiefvoorstel Koe in de wei, kalf erbij (Vermaas, PvdD)* wordt teruggenomen en later dit jaar opnieuw ingediend.

Mevrouw **Weemhoff** (D66) is verbaasd dat er geen tweede termijn is.

690 Mevrouw **Alberts** (SP) hoort dat de discussie nog niet is afgerond en dat deze na de zomer wordt vervolgd.

De **voorzitter** herhaalt dat er een nieuw voorstel wordt ingediend.

695 Mevrouw **Weemhoff** (D66) heeft nog een opmerking voor GS. Ze is blij dat de heer Bond zo'n goede ambassadeur is voor landbouw vanuit economische motieven, maar betreurt het dat hij daarbij geen aandacht heeft voor de collectieven en de bodemvruchtbaarheid.

6. Rondvraag portefeuille de heer Bond

700 De heer **Van Liere** (PvdD) weet dat in de nieuwe Wet natuurbescherming onder andere de verantwoordelijkheid voor opvangcentra voor in het wild levende dieren wordt gedecentraliseerd. Hij vraagt of GS het beleid van Economische Zaken voor opvangcentra in stand laten en overnemen.

705 De heer **Bond** (ged.) beaamt dat deze bevoegdheid wordt overgedragen aan de provincies. Hiervoor worden momenteel uitvoeringsregels opgesteld. Het vergunnen van opvangcentra wordt overgenomen. De financiering van dat soort centra wordt overigens niet overgenomen.

De heer **Van Liere** (PvdD) is blij met het antwoord, ook op de vervolgvraag die hij had willen stellen.

710 Mevrouw **Jellema** (PvdA) leest in de brief van GS over het aangehouden initiatiefvoorstel Licht in de polder dat de agrilaser een kansrijk bedrijfseconomisch instrument is voor het verjagen van ganzen. GS adviseren de PvdD om het initiatiefvoorstel aan te houden. Ze vraagt of GS dit instrument zelf willen inzetten of alleen het onderzoeksresultaat afwachten.

715 De heer **Bond** (ged.) geeft aan dat GS dit initiatiefvoorstel hebben omarmd als alternatief voor verjaging. In de zomer blijkt de laser op zonnige dagen echter gevaarlijk voor dieren, omdat een zeer geconcentreerde straal nodig is. GS proberen direct na de zomer de resultaten van het onderzoek bij Schiphol te bespreken. GS willen zekerheid over de diergeveiligheid. Dit is een verjagingsmiddel.

720 7. A-agenda Milieu

7b. Rapport Randstedelijke Rekenkamer Uitvoering op afstand. Provinciaal opdrachtgeverschap voor uitvoering VTH-taken bij majeure risicobedrijven

725 De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft mevrouw Hoenderdos (bestuurder-directeur Rekenkamer) het woord voor een toelichting.

TOELICHTING

730 Mevrouw **Hoenderdos** volstaat met een korte toelichting, omdat de voordracht duidelijk is. GS hebben de hoofdconclusie en vrijwel alle aanbevelingen overgenomen. Het onderzoek kent een iets andere aanpak dan voorheen, met aandacht voor de uitvoering en de praktijk. Er zijn bedrijfsbezoeken gedaan, waarvan de verslagen als illustratie zijn gebruikt. In de voordracht is aanbeveling 2 niet overgenomen, omdat in de oorspronkelijke agenda eerst de kwaliteitsverordening aan de orde zou zijn. Ze benadrukt dat het advies is om het mandaatbesluit aan de directeur Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied (OD NZKG) uit te voeren zoals het is. GS willen niet alle besluiten opvragen, maar zo is het mandaat wel geformuleerd. Als GS en PS dat anders willen, moet het mandaat veranderen. De provincie moet de eigen regelgeving volgen.

COMMISSIEBEHANDELING

740 Mevrouw **Pels** (GroenLinks) dankt de Rekenkamer voor het mooie onderzoek. Ze is blij dat GS de Rekenkamer zo serieus nemen en dat het advies vrijwel totaal wordt overgenomen. Ze hoort graag een toelichting op het gegeven mandaat en welke wensen daaromtrent leven.

De heer **Struben** (D66) is blij met het rapport, dat constateert dat het goed gaat. Hij vraagt naar aanleiding van de case DuPont of GS kunnen garanderen dat dit ook na de verordening het geval blijft.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vindt het een goed rapport en is blij dat GS het advies overnemen. Er staat dat GS vertrouwen op de uitvoerders. PS moeten GS weer vertrouwen. Mevrouw Jellema merkt op dat in de Kop van Noord-Holland ook majeure risicobedrijven zitten, zoals de NAM en Gulf Oil.

Mevrouw **De Groot** (SP) leest dat GS willen voldoen aan hetgeen door de Rekenkamer is gesteld, maar vraagt waarom het mandaatbesluit zo'n onoverkomelijk beslispoint is. Een periodiek overzicht van besluiten is nodig, ook voor het informeren van PS en het uitvoeren van de controlerende taak van PS.

De heer **Pieterman** (50PLUS) kan instemmen met de aanbevelingen van de Rekenkamer en de antwoorden van GS. 50PLUS is blij met de wijze waarop GS hun rol als opdrachtgever invullen.

Mevrouw **Rommel** (VVD) dankt GS voor de heldere voordracht. Het is mooi dat het goed gaat. Ze vraagt wanneer PS de nota van GS over punt 1 kunnen verwachten en hoort graag van GS hoe de controle rond het mandaatbesluit wordt vastgelegd. De VVD streeft niet naar meer bureaucratie maar wil weten hoe de besluiten worden vastgelegd. Mevrouw Rommel vraagt of het mandaatbesluit aanpassing behoeft en of GS kunnen toezeggen dat punt 5 voor het einde van het jaar wordt gerealiseerd.

De heer **De Kam** (CDA) complimenteert GS met de uitvoering van de belangrijke VTH-taken. Hij kan zich vinden in de voordracht.

Mevrouw **Hoenderdos** vult aan dat het werkingsgebied van de OD NZKG ook de Kop van Noord-Holland omvat. Het loopt van Noord-Holland via Flevoland tot Utrecht.

De heer **Talsma** (ged.) dankt de commissieleden voor hun complimenten. GS zijn ook tevreden over het feit dat de uitvoering van de VTH-taken goed verloopt. Dit is geen reden om achterover te leunen. Gedeputeerde zit in het DB en het AB van de OD NZKG. Eens per kwartaal vergadert hij met de directeurs van de OD's over de stand van zaken. De lijnen zijn kort. GS hebben een mandaat verleend aan de directeur van de OD NZKG. Hij verstrekt de besluiten als GS daarom vragen. GS moeten als bevoegd gezag toezicht houden op het functioneren van de OD. Gedeputeerde kan niet garanderen dat er geen rare dingen opduiken. Er is een maandelijks risico- en aandachtsdossieroverleg. Gemiddeld lopen er in Noord-Holland tien. In het overleg wordt bekeken wie en waar moet handelen. Meestal handelt de OD het af, soms is de heer Talsma aanwezig. Grote bedrijven als TATA Steel worden iedere maand besproken, omdat het complexe bedrijven zijns waar veel gaande is.

De OD NZKG is de enige dienst die BRZO (Besluit risico's zware ongevallen)-bedrijven controleert in Noord-Holland, Flevoland en Utrecht.

Mevrouw **Jellema** (PvdA) vraagt hoe dit is geregeld voor de Koninklijke Marine (KMar).

De heer **Talsma** (ged.) legt uit dat de KMar een bedrijf is, dat indien nodig gecontroleerd wordt. Hij weet niet zeker of de KMar een BRZO-bedrijf is, maar de controle wordt gedaan door RUD Noord-Holland Noord of OD NZKG.

Gedeputeerde vraagt welk overzicht de SP bedoelt.

GS proberen de nota in het najaar af te ronden. Het rapport van de Rekenkamer wordt nu verwerkt. Besluitvorming is door GS gemandateerd aan de directeur van OD NZKG, met de afspraak dat GS indien gewenst besluiten kunnen opvragen.

Mevrouw **De Groot** (SP) refereert aan de voordracht, waarin een periodiek overzicht wordt genoemd. PS kunnen daarop reageren als zij vragen hebben.

De heer Talsma (ged.) zegt toe dat hij dit overzicht aanlevert.

De heer **Struben** (D66) begrijpt dat GS niet vooraf kunnen garanderen dat het goed gaat, maar denkt dat een instrument nodig is voor controle op het werk van de OD. De provincie is verantwoordelijk.

- 805 De heer **Talsma** (ged.) legt uit dat GS en PS een onderzoek naar een bepaald bedrijf kunnen aanvragen. De OD's hebben alles in beeld, maar misschien missen ze toch wat. PS kunnen twijfels over een bedrijf altijd melden aan gedeputeerde. Gedeputeerde streeft overigens naar één telefoonnummer voor het melden van milieudelicten.
- 810 De heer **Struben** (D66) merkt op dat PS de OD's uiteraard vertrouwen, maar is blij dat de mogelijkheid bestaat om signalen door te geven en dat daarvoor één nummer in de maak is.
- Mevrouw **Rommel** (VVD) herhaalt haar vragen over de wijze waarop PS door GS worden geïnformeerd en het tijdpad daarvan, en het al dan niet aanpassen van het mandaatbesluit.
- 815 De heer **Talsma** (ged.) merkt op dat GS al enkele malen een technisch overleg met de commissie NLM hebben georganiseerd over diverse onderwerpen. Dat kan ook op papier.
- 820 De heer **Struben** (D66) vindt het goed om onderwerpen regelmatig aan de orde te stellen in de commissie. Dit vergroot de betrokkenheid.
- De heer **Talsma** (ged.) stelt voor de thematische halfuurtjes te handhaven en zegt toe dit in de komende periode een vervolg te geven. PS kunnen milieuonderwerpen aanmelden. Dat kan eens per kwartaal of halfjaar, afhankelijk van wat er speelt.
- 825 GS zijn geen voorstander van het aanpassen van het mandaatbesluit. Het is goed als PS regelmatig worden geïnformeerd over de besluiten.
- Mevrouw **De Groot** (SP) wil dat ook.
- 830 Mevrouw **Hoenderdos** legt uit dat de aanbeveling gaat over de wijze waarop de directeur van de OD GS informeert. De bestaande afspraak daarover wordt niet gevolgd. De Rekenkamer pleit ervoor om dat wel te doen. Er wordt nu niet gewerkt conform het mandaatbesluit. Dan zouden alle besluiten naar GS gaan. Als GS en PS dit niet willen, moet het mandaatbesluit worden aangepast.
- 835 De **voorzitter** ziet in de voordracht het besluit van GS om de afspraak wel te volgen.
- De heer **Talsma** (ged.) merkt op dat niet alle besluiten langs GS gaan. Hij brengt als portefeuillehouder de wezenlijke dossiers in GS.
- 840 Mevrouw **Rommel** (VVD) meent dat het besluit dan moet worden aangepast.
- Mevrouw **Hoenderdos** herhaalt dat GS geen overzicht krijgt van alle besluiten. Dit staat wel in het mandaatbesluit.
- 845 Mevrouw **De Groot** (SP) is er sterk voor dat GS wel alle besluiten in kan zien en dat PS daarover heel goed worden geïnformeerd.
- De heer **Struben** (D66) vertrouwt op het beoordelingsvermogen van gedeputeerde voor de selectie van de besluiten die hij van de OD krijgt.
- 850 Mevrouw **Hoenderdos** herhaalt dat gedeputeerde niet alle besluiten krijgt.
- De heer **Struben** (D66) vindt dat gedeputeerde alle informatie moet hebben.
- 855 De heer **Talsma** (ged.) heeft geen klacht over de hoeveelheid informatie die hij van de OD ontvangt. De besluiten zijn de verantwoordelijkheid van de OD NZKG.
- Mevrouw **Rommel** (VVD) meent dat als PS deze lijn volgen, waarbij niet alle informatie bij gedeputeerde komt omdat er goed overleg is, dit punt uit de voordracht moet als er een meerderheid voor is. De vraag blijft of GS het mandaatbesluit dan aanpassen.
- 860 De heer **Talsma** (ged.) krijgt bijna wekelijks een update van de OD en in het vaste overleg wordt ook veel informatie gedeeld. Hij brengt alleen relevante besluiten in GS. Hij heeft toegezegd dat interessante thema's bij de kop worden gepakt in een technisch overleg.
- 865 De **voorzitter** concludeert dat het *Rapport Randstedelijke Rekenkamer Uitvoering op afstand*.

Provinciaal opdrachtgeverschap voor uitvoering VTH-taken bij majeure risicobedrijven met het verslag van deze vergadering wordt doorgeleid naar PS van 27 juni 2016. Hij doet de VVD de suggestie een amendement in te dienen over het aanpassen van het mandaatbesluit.

870 **7a. Voordracht Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) omgevingsrecht**

De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft het in bespreking.

COMMISSIEBEHANDELING

875 Mevrouw **De Groot** (SP) vindt het een risico als organisaties zelf verklaren dat ze aan de gestelde criteria voldoen en vraagt hoe GS toetsen of de uitvoerende organisatie voldoet aan de criteria.

880 De heer **Pieterman** (50PLUS) kan instemmen met de voordracht. Actieve communicatie aan burgers, bedrijven en instellingen is noodzakelijk. 50PLUS adviseert GS om de verordening te publiceren op de website van de provincie.

885 De heer **De Kam** (CDA) meldt dat de voordracht als hamerstuk naar PS kan. Het is goed dat er wordt gewerkt aan kwaliteitsverbetering in VTH. Hij verwacht dat GS de gehele Plan Do Check Act (PDCA)-cyclus doorlopen om te toetsen of de kwaliteit is toegenomen en hoopt dat de betrokken medewerkers met plezier naar hun werk gaan.

890 De heer **Kramer** (GroenLinks) meent dat de verordening adequaat lijkt, maar vraagt of de kaderstellende werking wordt gerealiseerd. OD's zijn in de praktijk zelfstandig functionerende diensten. Vertrouwen is mooi, maar de provincie moet goed geïnformeerd blijven en de vinger aan de pols houden. Hij pleit ervoor bij te houden hoeveel vergunningen worden aangevochten en wat de herroepingsgronden zijn, om dit in nieuw beleid mee te nemen. Hij vraagt GS het ruim bemeten takenpakket van de OD's op te schonen. Afhankelijk van het antwoord van GS kan de voordracht als hamerstuk naar PS.

895 De heer **Struben** (D66) kan instemmen met de voordracht. Mevrouw **Jellema** (PvdA) sluit zich hierbij aan.

900 De heer **Talsma** (ged.) dankt de commissieleden voor de instemming.
Er is een lijvig boekwerk met criteria voor het toetsen van het werk van een OD of RUD. Gemeenten willen niet meer geld uitgeven dan nodig. Daarom zijn de criteria in de modelverordening integraal overgenomen voor gemeenten en provincies. Alle OD's en RUD's weten dan waaraan ze zich moeten houden. GS gaan ervan uit dat OD's deze criteria als toezichthouder handhaven. GS spreken de gemeenten die de modelverordening niet overnemen aan. De controle op de OD's zit impliciet in de voortgangsgesprekken over de risico- en aandachtsdossiers. Er is incidenteel controle op de criteria.
905 De provincie gebruikt de eigen website steeds meer voor communicatie, ook over het werk van de OD's.

910 De provincie leert steeds meer over PDCA. De bedreigingen zijn dat gemeenten het te gemakkelijk nemen, waarop de provincie hen aanspreekt, en dat het Rijk de taken terugneemt. Gedeputeerde is niet blij met die neiging van het Rijk. De huidige werkwijze is goed en daar moeten de provincies voor staan.

Er zijn 150 ambtenaren naar OD's overgegaan. Soms is de werkdruk hoog, maar men heeft gemiddeld genomen plezier in het werk.
Als een bedrijf geen vergunning krijgt en zich tot de provincie went, hoort gedeputeerde het verhaal wel aan, maar verwijst hij het bedrijf naar de OD voor de beslissing.

915 De heer **Kramer** (GroenLinks) doelde op bouwvergunningen die bij de rechter belanden. De provincie kan deze zaken analyseren en waar nodig de regelgeving bijstellen.

920 De heer **Talsma** (ged.) geeft aan dat de OD's verantwoordelijk zijn voor de bouwvergunningen, ook voor projecten van de provincie. De OD's zijn autonoom en doen een zelfstandige beoordeling.

De heer **Kramer** (GroenLinks) herhaalt zijn suggestie om de takenlijst in de bijlage bij de verordening door te nemen, omdat een aantal daarvan niet bij VTH horen.

925 De heer **Talsma** (ged.) legt uit dat dit de taken zijn die belegd zijn bij gemeenten. Deze worden door sommige gemeenten overgedragen.

De **voorzitter** concludeert dat de *Voordracht Verordening kwaliteit vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH) omgevingsrecht* als hamerstuk wordt doorgeleid naar PS van 27 juni 2016.

7c. Rapport Randstedelijke Rekenkamer Geluidhinder provinciale wegen

De **voorzitter** licht het agendapunt toe en geeft mevrouw Hoenderdos (bestuurder-directeur Rekenkamer) het woord voor een toelichting.

TOELICHTING

Mevrouw **Hoenderdos** legt aan de hand van een infographic uit dat geluid wordt berekend, niet gemeten, op basis van uitgebreide dataverzameling. Er zijn drie manieren om geluidhinder te voorkomen, waaronder bronmaatregelen als stil asfalt. De provincie moet de uitkomsten van de actieplannen beter verantwoorden. In de provincievergelijking valt op dat de prijsstelling en de wijze van berekenen van het gerealiseerde stil asfalt verschillen. Vanuit marketingoogpunt is het handig om dit beter vergelijkbaar te maken. Er zijn ook overdrachts- en emissie maatregelen mogelijk. De provincie heeft de taak om actieplannen te maken. Het actieplan van Noord-Holland voldoet aan de meeste gestelde eisen, maar de Rekenkamer doet aanbevelingen voor meer transparantie over de doelmatigheid van het actieplan. Er zijn grote veranderingen op komst in de wetgeving voor geluidhinder. Noord-Holland is op tijd. De betrokkenheid van PS verschilt per provincie, maar in Noord-Holland is deze goed.

COMMISSIEBEHANDELING

Mevrouw **Jellema** (PvdA) dankt GS voor de acties die al zijn ingezet. Het terugdringen van geluidshinder is nooit klaar. Ze vraagt of er al metingen zijn gedaan bij het bamboegeluidsscherm langs de N245.

De heer **Struben** (D66) is blij met het werk van de Rekenkamer. Hij vraagt welke mogelijkheden er zijn voor het verminderen van geluidshinder, of GS instemmen met de vragen van de Rekenkamer en of er situaties zijn waarin GS voornemens zijn om het geluidsplafond te verhogen.

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) ziet dat het ambitieniveau in het tweede actieplan aanzienlijk lager is en vindt het opvallend dat Noord-Holland de hoogste plandremmel, het kleinste budget en het minste aantal woningen heeft waarvoor maatregelen worden getroffen. Ze is blij dat GS een groot deel van de aanbevelingen overneemt en dat PS worden betrokken bij het volgende Actieplan Geluid. Ze neemt aan dat het benodigde budget door PS wordt vastgesteld en vraagt of het Noord-Hollandse doelmatigheidscriterium gelijk is aan het IPO-criterium. Ze vraagt verder naar de stand van zaken in de uitvoering van de PvdD-motie over maatregelen voor groene geluidschermen en innovatieve mogelijkheden om geluidhinder tegen te gaan.

Mevrouw **Pels** (GroenLinks) dankt de Rekenkamer voor het duidelijke rapport. Ze ondersteunt elke hogere ambitie dan die er al is in het actieplan.

De heer **De Kam** (CDA) leest een duidelijke oproep aan GS om de transparantie over de uitvoering van maatregelen te vergroten en steunt deze. Communicatie is bij infrastructurele projecten van de provincie nooit het sterkste punt. Hij complimenteert GS met de voortvarende uitvoering van het actieprogramma.

Mevrouw **Rommel** (VVD) kan de aanbevelingen en de reactie van GS volgen. Ze vraagt of afstemming met andere provincies mogelijk is gezien de bestaande verschillen.

De heer **Pieterman** (50PLUS) kan zich vinden in de conclusies en aanbevelingen in het rapport. Hij vraagt of alle provincies in de komende actieplannen dezelfde criteria gaan gebruiken om de vergelijkbaarheid te verbeteren en welke maatregelen de provincie neemt tegen de overschrijding van geluidswaarden.

Mevrouw **De Groot** (SP) leest in het actieplan dat de N246 ondanks de geluidsoverlast pas in 2028 stil asfalt krijgt en vraagt waarom dat zo is. Ze wil dat GS het advies van de Rekenkamer opvolgen.

De heer **Talsma** (ged.) heeft met instemming het rapport van de Rekenkamer gelezen. Hij legt het liefst geluidsarm asfalt aan in de gehele provincie, maar daar hangt wel een prijskaartje aan door de snellere slijtage van de bovenlaag. De provincie begon heel enthousiast met 110 km stil asfalt waardoor vrijwel alle knelpunten in Noord-Holland konden worden aangepakt. Met de afweging van de extra kosten is in het tweede actieplan nog 5 km stil asfalt voorzien.

- 990 Er zijn nog geen gegevens over de effecten van de bamboeschermen. De schermen groeien, maar er zijn nog geen metingen gedaan.
GS zoeken altijd naar andere en betere oplossingen, ook op bijvoorbeeld beurzen. Als meer mensen elektrisch rijden, neemt de geluidshinder af tot wrijvingsgeluid. Asphalt valt overigens buiten de portefeuille Milieu.
- 995 De PvdD betreurt het dat het tweede actieplan niet meer ambitie heeft, maar GS en PS hebben destijds gezamenlijk deze keuze gemaakt.
Gedeputeerde kent geen IPO-criterium voor geluid en doelmatigheid.
- 1000 Mevrouw **Brugman** (Rekenkamer) legt uit dat het IPO geprobeerd heeft om een criterium vast te stellen. Veel provincies vonden dat niet werkbaar, maar Zuid-Holland heeft het als enige iets aangepast en in gebruik genomen. Noord-Holland wil hier in IPO-verband wel naar kijken.
- De heer **Talsma** (ged.) overlegt met de andere provincies, maar die hebben soms andere belangen.
- 1005 Mevrouw **Rommel** (VVD) begrijpt waarom afstemming niet altijd kan.
- De heer **Talsma** (ged.) is al blij als er overeenstemming is met andere provincies over het aanleggen van een weg. De vraag of daar stil asphalt op moet, is van ondergeschikt belang.
Transparantie in communicatie is zeker van belang. De provincie heeft bijvoorbeeld in de casus
- 1010 Leegwaterbrug alle mogelijkheden bekeken. De afweging moet altijd zijn wat redelijk is in relatie tot de kosten.
- De heer **De Kam** (CDA) vindt dat daarom een helder verhaal noodzakelijk is. "Redelijk" is gemakkelijker uit te leggen aan de hand van een transparant criterium.
- 1015 De heer **Struben** (D66) steunt dit pleidooi, want burgers moeten betalen voor de kwaliteit van het leefmilieu. De provincie heeft nog geen goede maat om die kwaliteit te waarderen.
- De heer **Talsma** (ged.) beaamt dit. GS maken de afweging vanuit alle portefeuilles en het actieplan is aan PS voorgelegd.
- 1020 De VVD pleit ervoor om aanbeveling 6, over afstemming met andere provincies, niet te doen.
Het actieplan is gebaseerd op het berekenen van geluidshinder, maar bij klachten van bewoners wordt ter plekke gemeten. Er is soms weinig aan te doen en soms is een oplossing mogelijk.
De vraag van de SP is heel specifiek. De SP kan deze het beste stellen aan de gedeputeerde Wegen.
- 1025 Mevrouw **De Groot** (SP) zal dat doen.
- Mevrouw **Hoenderdos** meldt dat het onderzoek naar stiltegebieden is gestart. De uitkomsten daarvan worden verwacht in het najaar. Ook dit is een provincievergelijkend onderzoek.
- 1030 Mevrouw **Vermaas** (PvdD) herhaalt haar vraag over de uitvoering van de PvdD-motie en de stand van zaken van het Innovatieplan geluidsreducerende maatregelen.
- 1035 De heer **Talsma** (ged.) vraagt dit na en komt schriftelijk terug op de stand van zaken van de uitvoering van de PvdD-motie.
- Mevrouw **Rommel** (VVD) verduidelijkt dat ze het eens is met aanbeveling 6, maar weet dat er verschillen zijn. Ze vindt afstemming met andere provincies dus niet altijd noodzakelijk.
- 1040 De **voorzitter** concludeert dat het *Rapport Randstedelijke Rekenkamer Geluidshinder provinciale wegen* met het verslag van deze vergadering wordt doorgeleid naar PS van 27 juni 2016.
- 7d. Financiële stukken Omgevingsdiensten IJmond en Noordzeekanaalgebied en RUD Noord-Holland noord**
- 1045 De **voorzitter** licht het agendapunt toe. GS stellen in de drie voordrachten voor om geen zienswijzen in te dienen op de onderliggende financiële stukken.
- COMMISSIEBEHANDELING
- 1050 De heer **Struben** (D66) geeft aan dat de voordrachten als hamerstuk kunnen worden doorgeleid. Hij vraagt naar de stand van zaken in de toetreding van Bloemendaal en Edam-Volendam tot de gemeenschappelijke regeling (GR) IJmond. Ook wil hij weten hoe de taken zich verhouden tot het

energieakkoord en wat de stand van zaken is in het samengaan van OD IJmond en OD NZKG. De betrokkenheid van OD's bij de Omgevingswet is van groot belang. PS worden hierover graag geïnformeerd.

1055

De **voorzitter** merkt op dat dit punt wellicht aan de orde kan komen bij het geplande werkbezoek.

De heer **De Kam** (CDA) geeft aan dat de voordrachten als hamerstuk naar PS kunnen worden doorgeleid. Mevrouw **Rommel** (VVD) en de heer **Pieterman** (50PLUS) sluiten zich hierbij aan.

1060

Mevrouw **De Groot** (SP) vraagt of het rekeningresultaat van OD IJmond ook ten goede komt aan de provincie, waarom het risico van de financieringsmethode 100% is en hoe dat beheerst kan worden. De OD NZKG heeft een positief rekeningresultaat, waarvan niets wordt teruggestort. Ook hier kleef een 100%-risico aan de nieuwe financieringsmethodiek en zit een behoorlijk risico in de afhankelijkheid van automatisering. Ze vraagt of OD IJmond een beter automatiseringssysteem heeft en of de bezuiniging om te kunnen uitkeren bij RUD Noord-Holland Noord niet ten koste is gegaan van de kwaliteitscriteria.

1065

De heer **Talsma** (ged.) legt uit dat gemeenten landelijk verplicht zijn om lid te zijn van een GR. In het IJmondgebied worden verschillende varianten in de vertegenwoordiging bekeken. Haarlemmerliede wacht de uitkomst van de fusie nog af voor de keuze van een GR en Uitgeest gaat samenwerken met BUCH, maar per 1 januari 2017 zitten alle gemeenten in een GR. Het is nog zoeken naar afstemming over de modelverordening, budgetten en stemverhoudingen.

1070

Op het gebied van energiereductie beweegt veel. Gedeputeerde overlegt hierover regelmatig met gedeputeerde Van der Hoek. In de Kaderbrief reserveren GS 70 miljoen extra en het Rijk stelt 20 fte's beschikbaar voor de energietaken van de OD's in heel Nederland. De OD's zijn er actief mee bezig. De betrokkenheid van de OD's bij de Omgevingswet kan worden bevraagd bij het werkbezoek.

1075

De SP heeft een aantal technische vragen. Gedeputeerde stelt voor dat mevrouw De Groot deze voortaan vooraf schriftelijk stelt om een exact antwoord te krijgen. **Als zij haar vragen op papier zet, beantwoordt gedeputeerde deze schriftelijk.** Gedeputeerde is er overigens niet blij mee dat RUD Noord-Holland Noord gemeenten geld teruggeeft.

1080

De **voorzitter** concludeert dat de *Financiële stukken Omgevingsdiensten IJmond en Noordzeekanaalgebied en RUD Noord-Holland noord* als hamerstuk worden doorgeleid naar PS van 27 juni 2016.

1085

8. Rondvraag portefeuille de heer Talsma

Mevrouw **Vermaas** (PvdD) heeft naar aanleiding van een stuk op de C-agenda technische vragen gesteld over het Landelijk Milieuoverleg Bloembollen. Een aantal daarvan is als "niet-technisch" afgewezen. Zij ziet deze graag alsnog schriftelijk beantwoord.

1090

De **voorzitter** speelt deze vraag door aan gedeputeerde Bond.

Mevrouw **Van Langen** (VVD) heeft een vraag over de GNR. In punt 11a staat dat de GNR voldoet aan de Gedragscode Zorgvuldig Bosbeheer. Ze vraagt of deze onderzoeken opvraagbaar zijn en welke beschermende maatregelen worden genomen.

1095

De heer **Talsma** (ged.) komt hier op 23 juni op terug in combinatie met de antwoorden op de andere vragen van de VVD.

1100

9. Sluiting

De **voorzitter** sluit de vergadering om 17.10 uur.